

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाकरीता “वनमहोत्सव”
(२४०६ ८५५१) लेखाशीर्षातर्गत चालू बाब व नविन बाब
प्रस्तावांतर्गत निधी वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : साववि-२०२५/प्र.क्र.५२/वने-११
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : १० ऑक्टोबर, २०२५

वाचा :-

- १) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक साववि-२०२२/प्र.क्र.५८/फ-११,
दिनांक २८.०७.२०२३.
- २) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दिनांक ०७.०४.२०२५.
- ३) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्रमांक :
कक्ष-१/पी/यो/वनमहोत्सव/प्र.क्र.५२/४६०/२०२५-२६, दि.०८.०८.२०२५.

प्रस्तावना :-

“वनमहोत्सव” योजनेसाठी मागणी क्रमांक : सी-०७-२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन (११) (३४)
वनमहोत्सव (२४०६८५५१) या लेखाशीर्षातर्गत सन २०२५-२६ करिता रु.२५३२.०० लक्ष नियतव्यय
अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. त्याचा तपशिल पुढीलप्रमाणे आहे :-

योजनेचे नाव	सन २०२५-२६ करिता अर्थसंकल्पीत निधी			(रु.लक्ष)
वनमहोत्सव	०२- मजुरी	२१- पुरवठा व सामुग्री	२६- जाहिरात व प्रसिध्दी	एकूण
	१३४६.००	१२६६.००	२०.००	२५३२.००

०२. वित्त विभागाच्या वाचा क्रमांक २ येथील दिनांक ०७.०४.२०२५ रोजीच्या परिपत्रकान्वये वित्तीय वर्ष २०२५-२६ च्या अर्थसंकल्पीय तरतूदींची मासिक निधी विवरणपत्रे, अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियंत्रण प्रणालीवर (बीम्स) प्रशासकीय विभागांकडून नोंदविण्यात आल्यानंतर सन २०२५-२६ च्या प्रथम नऊ माहीकरीता (डिसेंबर, २०२५ अखेर) आवश्यक असणारा अनिवार्य व कार्यक्रमांतर्गत खर्चाचा अर्थसंकल्पीत निधी एकूण वार्षिक तरतूदीच्या ६० टक्केच्या मर्यादेत आणि उर्वरित उद्दिष्टांसाठी ६० टक्केच्या मर्यादेत अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियंत्रण प्रणालीद्वारे (बीम्स) वितरीत केला जाणार आहे. सदर मासिक विवरणपत्रानुसार निधी एप्रिल ते डिसेंबर, २०२५ या कालावधीमध्ये पुढे / मागे ओढून घेण्याची सुविधा अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियंत्रण प्रणालीवर (बीम्स) देण्यात आली आहे. निधी वितरीत करताना मासिक निधी विवरणपत्रात (Cash Flow Statement) ज्या दरमहा खर्च रकमा दर्शविण्यात आलेल्या आहेत त्याच्याशी सुसंगत असाव्यात असे नमुद करण्यात आले आहे.

०३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी वाचा क्र.३ येथील दिनांक ०८.०८.२०२५ अन्वये सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात वनमहोत्सव (२४०६-८५५१) या योजनेंतर्गत रु.५५०.७४ लक्ष इतक्या रकमेचा चालू बाब व नविन बाब प्रस्ताव सादर केले आहेत. त्याअनुषंगाने वनमहोत्सव (२४०६-८५५१) या योजनेंतर्गत ०२-मजुरी या उद्दिष्टाखालील निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

सामाजिक वनीकरण विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या वनमहोत्सव (२४०६-८५५१) या योजनेंतर्गत सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात ०२-मजुरी या उद्दिष्टांतर्गत खालीलप्रमाणे निधी वितरीत करण्याचे प्रस्तावित आहे :-

(रु.लाखात)

अ. क्र.	वनवृत्त (सामाजिक वनीकरण)	वन विभाग	कामाची बाब	रोपे संख्या	प्रस्तावाची मागणी (०२-मजुरी)	वितरीत करावयाचा निधी (०२-मजुरी)
१	नाशिक	नंदुरबार	१२.५०X२५ से.मी. आकाराच्या पिशवीत रोपे तयार करणे (कालावधी ९ महिने)	१०००००	१०.८२	१०.८२
			२५X४० से.मी. आकाराच्या पिशवीत रोपे तयार करणे (कालावधी २६ महिने)	२००००	११.२४	११.२४
			ओट्यावर (गादी वाप्यावर) लागवड केलेल्या मातृवृक्षातून निघालेल्या A व B दर्जाच्या रायझझेम(कंद) बांबू रोपांचे पॉलिबॅगमध्ये प्रत्यारोपन करणे	बांबू ओटे संख्या ६००	२०.६९	२०.६९
२	नागपूर	नागपूर	लहान रोपे निर्मिती	५००००	४.२६	४.२६
३		गडचिरोली		३०००००	३२.४७	३२.४७
४		वर्धा		५००००	३.८९	३.८९
५		चंद्रपूर		२०००००	१६.८३	१६.८३
६		गोंदिया		३०००००	१८.०८	१८.०८
७		नागपूर		५००००	१०.८१	००.००
८	नागपूर	नागपूर		१०८०००	२२.२४	२२.२४
९		भंडारा	२० X ३० सें.मी. रुपांतरण	६७००	१.१३	१.१३
१०		गडचिरोली		१०००००	२६.१५	२६.१५
११		वर्धा	२० X ४० सें.मी. रुपांतरण	३२९६००	९५.०८	९५.०८
१२	अमरावती	अकोला	नवीन लहान रोपे निर्मिती	८०५०००	७२.४६	७२.४६

१३		यवतमाळ		३०००००	२४.९	२४.९०
१४		वाशिम		१५००००	१२.७८	१२.७८
१५	अमरावती	वाशिम	बांबु लहान रोपांचे संगोपन देखभाल कामे	२९०००	०.५३	०.५३
१६		वाशिम	उंच रोपे संगोपन देखभाल	४४०००	२.४१	२.४१
एकूण रक्कम					३८६.७७	३७५.९६

उपरोक्त तक्त्यात नमुद केल्यानुसार सन २०२५-२६ आर्थिक वर्षाकरीता चालू बाब व नविन बाब प्रस्तावांच्या अनुषंगाने वनमहोत्सव (२४०६-८५५१) या योजनेतर्गत ०२-मजुरी या उद्दिष्टाखाली **रुपये ३७५.९६ लक्ष (रुपये तीन कोटी पंच्याहत्तर लाख शहाण्णव हजार मात्र)** इतका निधी वितरीत व खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. सदर निधी नियंत्रक अधिकारी म्हणून अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्याकडे सुपूर्त करण्यात येत आहे. **सदरचा निधी हा संबंधीत कामांमधील ०२-मजुरी या घटकासाठीच खर्च करण्यात यावा.** नियंत्रक अधिकारी यांनी सदर निधी तात्काळ वितरीत करून त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करावा. या योजनेतर्गत करण्यात आलेल्या कामाची अंमलबजावणी कृती आराखड्याप्रमाणे, विहित कार्यपद्धतीनुसार आणि ठरविलेल्या मुदतीत करण्यात आली आहे, याबाबतची दक्षता घ्यावी. याबाबत सविस्तर मार्गदर्शक सूचना क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना द्याव्यात आणि अंमलबजावणीबाबत वेळोवेळी आढावा घेण्यात यावा. मंजूर निधीपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही, याची नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी दक्षता घ्यावी.

०३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) हे वर्ष २०२५-२६ मध्ये सदर योजनेतर्गत वितरीत केलेल्या निधीबाबत उपयोगिता प्रमाणपत्र ७ दिवसांत शासनास सादर करतील. सदर निधी वितरीत करताना करण्यात येत असलेली कामे ही वाचा क्रमांक १ येथील दिनांक २८.०७.२०२३ मधील तरतुदी, वाचा क्रमांक २ येथील शासन परिपत्रकातील सुचना, शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सुचना तसेच सक्षम प्राधिकारी यांनी मान्यता दिलेल्या अंदाजपत्रकानुसार तांत्रिक व प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आल्याची खातरजमा करून निधी वितरणाची कार्यवाही नियंत्रक अधिकारी यांनी करावी. तसेच सदर निधी खर्च करताना सुध्दा शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सुचनांचे पालन करण्याबाबतच्या सुचना अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्या कार्यालयाकडून संबंधितांना देण्यात याव्यात.

०४. सदर निधी वितरित करण्यापूर्वी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी सदर योजनेसाठी सन २०२५-२६ करीता वितरित केलेला निधी अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीव्यतिरिक्त अन्यत्र ठिकाणी वळती केला नसल्याची खात्री करावी.

०५. सदर निधी खर्च करताना वित्त विभागाच्या वाचा क्रमांक २ येथील शासन परिपत्रकातील तरतुदी व महाराष्ट्र अर्थसंकल्पीय नियम पुस्तिका, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका यामध्ये उल्लेख केलेल्या तरतुदी व वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे पालन करण्यात यावे.
०६. वन वृत्त/विभाग निहाय वितरीत तरतुदीची माहिती व राबविण्यात आलेल्या कार्यक्रमाचा/ झालेल्या खर्चाचा तपशील शासनास दरमहा विहित प्रपत्रात सादर करण्यात यावा. तसेच योजनेचे संनियंत्रण प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्यामार्फत व्हावे.
०७. सदर योजनेअंतर्गत होणारा खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशीर्षाखाली सन २०२५-२६ च्या मंजूर अर्थसंकल्पीत निधीतून खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्र.सी-०७

२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन,

राज्य योजनेंतर्गत योजना (११)(३४) वनमहोत्सव योजनेंतर्गत (राज्य) (२४०६ ८५५१).

०२- मजूरी , २१- पुरवठा व सामुग्री

०८. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाचे दिनांक ०७.०४.२०२५ रोजीचे परिपत्रक तसेच वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक-विअप्र/२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७.०४.२०१५ अन्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

०९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२५१०१०१८०९११९७१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(प्रताप राजेंद्र सातपूते)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, पुणे.
३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), नागपूर
४. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) (११ वृत्त)
५. वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण (६ वृत्त)
६. विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण (सर्व जिल्हे)
७. महालेखापाल, (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१ व २ , मुंबई व नागपूर,
८. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई ४०० ०३२.

१०. निवासी परिक्षा लेखा अधिकारी, मुंबई
११. वित्त विभाग, व्यय-१०, अर्थसंकल्प-०६ मंत्रालय, मुंबई-३२
१२. कार्यासन अधिकारी, फ-२, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१३. कार्यासन अधिकारी, ब-१, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१४. उप सचिव/अवर सचिव (सर्व), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१५. निवडनस्ती वने-११.